

**BATI KARADENİZ
KALKINMA AJANSI**
West Black Sea Development Agency

TR81 DÜZEY 2 BATI KARADENİZ BÖLGESİ (ZONGULDAK-KARABÜK-BARTIN)

**-2010 YILI TEŞVİKTEN YARARLANMA
DURUMU**

**-MEVCUT TEŞVİK SİSTEMİ 2011
UYGULAMALARI**

ŞUBAT 2011

2009/15199 Sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” kapsamında TR 81 Düzey 2 Bölgesinde teşvikten yararlanma ve mevcut teşvik sistemi ele alınmıştır.

Bölgesel teşvik kapsamında 3. bölgede yer alan Batı Karadeniz Bölgesinin (Zonguldak, Bartın, Karabük illerinin) 2010 yılında teşvikten yararlanma durumları incelendiğinde öne çıkan bir sektör olmadığı çeşitli sektörle alakalı teşvik belgelerinin alındığı görülebilir. Teşvik belge sayısı az olmasına rağmen yaklaşık 1.140 kişilik iş yaratılması girişimciliğin çok gelişmediği bölgemiz için bu mekanizmasının ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Tablo-1. TR81 Bölgesinde Teşvik Durumu (2010)

GENEL TEŞVİK SİSTEMİ INVESTMENT SYSTEM								
Bölge Region	İl Province	Sektör Sectors	Sektör Sectors	Belge Sayısı (Adet) Number of Certificates	Sabit Yatırım (TL.) Fixed Investment (TL.)	İstihdam (Kişi) Employment (Person)		
Bartın	İmalat	Dokuma ve Giyim	Dokuma ve Giyim	1	3.115.260	4		
			Deri ve Kösele	1	1.089.000	6		
			Lastik-Plastik	1	1.275.000	22		
			Çimento	1	79.400.000	50		
			Pişmiş Kil ve Çim.Ger.	1	5.963.000	25		
	Toplam			5	90.842.260	107		
Karabük	Madencilik	İstihraç ve İşleme	İstihraç ve İşleme	1	3.100.000	15		
			Enerji	1	60.000.000	30		
			Toplam	2	63.100.000	45		
Zonguldak	İmalat	Dokuma ve Giyim	Dokuma ve Giyim	1	1.720.000	71		
			Madeni Eşya	1	577.463	5		
			Hizmetler	Sağlık	1	1.334.154	40	
			Altyapı- Belediye Hizmetleri	3	26.741.863	11		
			Toplam	6	30.373.480	127		
TR81	G.TOPLAM			13	184.315.740	279		
BÖLGESEL YATIRIMLAR REGIONAL INVESTMENT								
Bartın	İmalat	Madeni Eşya	Madeni Eşya	1	4.500.000	65		
			Hizmetler	Turizm	1	2.500.000	20	
			Toplam	2	7.000.000	85		
Karabük	Tarım	Hayvancılık	Hayvancılık	1	5.272.830	35		
			Madencilik	İşleme	1	4.550.000	20	
			İmalat	Gıda ve İçki	2	17.029.000	78	
			Hizmetler	Makine İmalat	1	11.000.000	59	
			Eğitim	1	2.800.000	60		
	Toplam	6	40.651.830	252				
Zonguldak	İmalat	Gıda ve İçki	Gıda ve İçki	1	1.667.500	15		
			Orman Ürünleri	1	15.466.492	117		
			Madeni Eşya	1	5.400.000	15		
			Makine İmalat	1	6.000.304	30		
			Elektrikli Makineler	1	21.792.842	220		
			Hizmetler	Ulaştırma	3	21.407.967	46	
			Turizm	3	8.802.250	81		
			Toplam	11	80.537.355	524		
TR81	G.TOPLAM			19	128.189.185	861		
BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR LARGE-SCALE INVESTMENTS								
Bartın	-	-	-	-	-	-		
Karabük	-	-	-	-	-	-		
Zonguldak	-	-	-	-	-	-		
GENEL TOPLAM/TOTAL								
Bartın				7	97.842.260	192		
Karabük				8	103.751.830	297		
Zonguldak				17	110.910.835	651		
TR81				32	312.504.925	1.140		

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı-Yatırım Teşvik İstatistikleri

Batı Karadeniz Bölge İlleri üçüncü bölge statüsündeki illere göre 2010 yılında teşvikten yararlanma konusunda oldukça geri planda kalmıştır. Genel ve bölgesel teşvik toplamında bölgede 32 adet teşvik belgesi alınmıştır. Üçüncü bölgenin toplamında 1.468 adet teşvik alındığı düşünüldüğünde Batı Karadeniz Bölgesi'nin %2,18'lik bir payı temsil ettiği görülmektedir. Bölgenin yatırım tutarı olarak üçüncü bölgenin 2,78'lik, istihdam edilen kişi sayısına bakıldığında da %2,87'lik payımı oluşturduğu görülmektedir.

Tablo-2. Üçüncü Bölgede Yer Alan Düzey 2 Bölgelerinin Teşvik Durumu (2010)

	Bölgeler	Belge Sayısı (Adet)	Sabit Yatırım (TL)	İstihdam (Kişi)
Genel Teşvik	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	154	761.538.816	2.936
	Konya, Karaman	122	390.219.391	1.546
	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	112	538.855.530	1.503
	Kayseri, Sivas, Yozgat	95	295.168.126	1.445
	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	90	575.282.692	1.378
	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	77	1.586.961.957	1.330
	Kırıkkale,Aksaray,Niğde,Nevşehir,Kırşehir	57	164.034.521	812
	Zonguldak, Karabük, Bartın	13	184.315.740	279
	Genel Teşvik Toplam	720	4.496.376.773	11.229
Bölgesel Yatırım	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	141	1.443.783.362	8.057
	Konya, Karaman	189	1.154.271.245	6.373
	Kayseri, Sivas, Yozgat	94	697.554.166	3.506
	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	100	796.604.689	2.459
	Kırıkkale,Aksaray,Niğde,Nevşehir,Kırşehir	60	930.598.214	2.415
	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	71	393.926.283	2.345
	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	72	651.503.372	2.219
	Zonguldak, Karabük, Bartın	19	128.189.185	861
	Bölgesel Yatırım	746	6.196.430.516	28.235
Büyük Ölçekli	Adıyaman	1	19.513.035	60
	Manisa	1	510.000.000	150
	Büyük Ölçekli Yatırım	2	529.513.035	210

GENEL TOPLAM	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	254	2.492.638.892	9.710
	Konya, Karaman	311	1.544.490.636	7.919
	Kayseri, Sivas, Yozgat	189	992.722.292	4.951
	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	255	1.577.656.540	5.455
	Kırıkkale,Aksaray,Niğde,Nevşehir,Kırşehir	117	1.094.632.735	3.227
	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	161	969.208.975	3.723
	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	149	2.238.465.329	3.549
	Zonguldak, Karabük, Bartın	32	312.504.925	1.140
	3. Bölge Genel Toplam	1.468	11.222.320.324	39.674

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı-Yatırım Teşvik İstatistikleri

Bölgemiz teşvikten yararlanma konusunda 2010 yılında diğer bölgelere göre geride kalmıştır. Bölgemizde uygulanan teşvik sisteminin detayları aşağıda bilgimize sunulmuştur.

Yeni Teşvik Sistemi Üç Grupta Değerlendirilmektedir.

- A-) Genel Teşvik Sistemi
- B-) Bölgesel ve Sektörel Teşvik Sistemi
- C-) Büyük Ölçekli Yatırımlar

1. Büyük Ölçekli Yatırımlar

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 18.02.2009 tarihli ve 5838 sayılı Kanunun 9.uncu maddesi ile değişik 32/A maddesinde belirtilen 50 Milyon Türk Lirasının üzerindeki yatırımlardan aşağıda yer alan listede belirtilen yatırımlardır.

Tablo-3. Büyük Ölçekli Yatırımlar

Sıra No	Sektör	50 Milyon TL'nin Üzerindeki Asgari Sabit Yatırım Tutarları (Milyon TL)
1	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	
1-a	Ana Kimyasal Maddelerin İmalatı	1000
1-b	Diğer Kimyasal Ürünlerin İmalatı	300
2	Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1000
3	Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	50
4	Motorlu Kara Taşıtlarının İmalatı Yatırımları	250
5	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve/veya Vagon İmalatı Yatırımları	50
6	Liman ve Liman Hizmetleri Yatırımları	250
7	Elektronik Sanayi Yatırımları	
7-a	LCD/Plazma Üretimi Yatırımları	1000
7-b	Modül Panel Üretimi Yatırımları	150
7-c	Lazer Televizyon, Üç Boyutlu Televizyon ve OLED Televizyonlar ve benzeri Televizyon Üretimi Yatırımları	50
7-d	Diğer Elektronik Sektörü Yatırımları	50
8	Tıbbi Alet, Hassas ve Optik Aletler İmalatı Yatırımları	50
9	İlaç Üretimi Yatırımları	100
10	Hava ve Uzay Taşıtları İmalatı Yatırımları	50

11	Makine İmalat Yatırımları	50
12	Madencilik Yatırımları: Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerle ilgili nihai metal üretimine yönelik izabe (cevher işleme) tesisleri ile bu tesislere entegre maden üretimine yönelik (istihraç+işleme) yatırımlar (AKÇT kapsamı ürünler hariç).	50

NOT 1:Söz konusu teşvik yalnızca yukarıda belirtilen 12 sektör için uygulanacaktır.

NOT 2:Asgari yatırım tutarı 50 Milyon TL olup her sektör için farklı tutarlar / kapasiteler belirlenmiştir.

Büyük Ölçekli Yatırımlara;

- 1-) Gümrük vergisi muafiyeti,
- 2-) KDV istisnası,
- 3-) Vergi indirimi,
- 4-) Sigorta primi işveren hissesi desteği,
- 5-) Yatırım yeri tahsisi,
destekleri uygulanabilir.

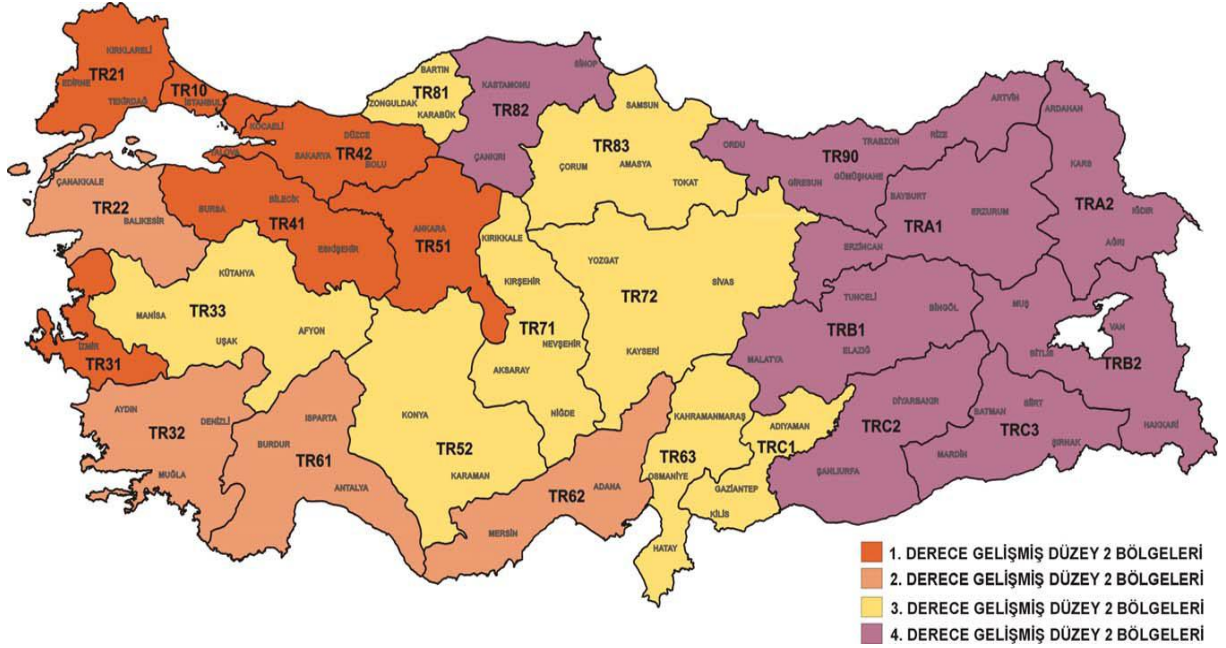
2. Bölgesel ve Sektörel Teşvik Sistemi

Bölgesel ve sektörel bazda desteklenecek yatırım konuları 2002/ 4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) - Düzey 2 esas alınarak belirlenmiştir. Destekleri içeren belgeler Hazine Müsteşarlığı tarafından düzenlenir.

İBBS Düzey 2 seviyesindeki 26 alt bölge, Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi (SEGE) kullanılmak suretiyle gruplandırılarak teşvikler açısından 4 bölge oluşturulmuştur.

- 1. Bölgede, ağırlıklı olarak motorlu kara taşıtları ve yan sanayi, elektronik, ilaç, makine imalat ve tıbbi, hassas ve optik alet yatırımları gibi yüksek teknoloji gerektiren yatırımlar teşvik edilmektedir.
- 2. Bölgede, nispeten teknoloji yoğun sektörler desteklenecektir. Bu çerçevede; ağırlıklı olarak, makine imalat, akıllı çok fonksiyonlu tekstil, metalik olmayan mineral ürünler (cam, seramik, karo, yalıtım malzemeleri vb) kağıt, gıda ve içecek imalatı sektörleri teşvik edilmektedir.
- 3. ve 4. Bölgeleri oluşturan doğu ve güneydoğu bölgelerinde, tarım ve tarıma dayalı imalat sanayi, konfeksiyon, deri, plastik, kauçuk, metal eşya gibi emek yoğun sektörlerin yanı sıra turizm, sağlık ve eğitim yatırımları da teşvik edilmektedir.

Yatırım Teşvik Uygulamalarında Bölgeler

Yeni Teşvik Uygulaması;

- Teşvik Yasasına göre iller dört ana gruba ayrılmış olup, bölgemizdeki iller 3. bölgede yer almaktadır. 3. bölgede bölgesel desteklerde asgari yatırım tutarı 500.000 TL olarak belirlenmiştir. Büyük ölçekli yatırımlar ise, tüm bölgelerde desteklenmekte olup, en az 50.000.000 TL asgari yatırım tutarı sınırı getirilmekle beraber, ayrıca yatırım konularına göre asgari yatırım ve kapasite şartlarının yerine getirilmesi gerekmektedir.
- Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gereklidir. Teşvik Belgeleri Hazine Müsteşarlığınca düzenlenecektir.

Tablo-4. III. Bölgede (TR81 Düzey 2 Bölgesinde) Desteklerden Yararlanacak Sektörler ile Asgari Yatırım Tutarları ve Kapasiteleri

Bölgeler	Sektörün US 97 Kodu	Bölgesel Teşvikten Yararlanacak Sektörler	Asgari Yatırım Tutarları ve Kapasiteleri
3.Bölge TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın)	11-12-13-14	1-Madencilik ve Taşocakçılığı Yatırımları (1. grup madenler, mıcır, rödovanslı madencilik hariç)	500 Bin TL
	15	2-Gıda Ürünleri ve İçecek İmalatı (Karar Eki Ek-4' de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dipnotlar 2' de belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
	0121	3- Entegre Hayvancılık Yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	Süt inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş,
	0121	3- Entegre Hayvancılık Yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	Büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem, Süt ve et yönlü küçükbaş entegre tesislerinde 1000 küçükbaş/dönem, kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
	0500.0.04	4-Su Ürünleri Yetiştiriciliği	500 Bin TL
	18	5- a) Giyim Eşyası İmalatı	1 Milyon TL'nin üzerindeki tevsî ve modernizasyon yatırımları
	18	5- b) Akıllı Çok Fonksiyonlu Teknik Tekstil	500 Bin TL
	2010.0.02.55, 2021	6-Döşemelik Parke, Kaplama, Kontrplak, Yonga Levha, Sunta, Mdf vb. Plakaların İmalatı	3 Milyon TL

3.Bölge TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın)	21	7-Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri İmalatı	Selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
	26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	8-Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı (Fırınlanmış kilden, kiremit, biriket, tuğla ve inşaat malzemeleri çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton harç çok katlı yalıtım camları hariç)	2 Milyon TL
	28	9-Metal Eşya	3 Milyon TL
	29	10-Makine ve Teçhizat İmalatı	3 Milyon TL
	31	11-Elektrikli Makine ve Cihazları imalatı	3 Milyon TL
	361	12-Mobilya İmalatı (Sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	3 Milyon TL
	5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	13-Oteller	3 Yıldızlı ve üzeri
	5510.3.01	14-Öğrenci Yurtları	100 Öğrenci
	6302.0.03	15-Lisanslı Depoculuk	1 Milyon TL
	80 (809 hariç)	16-Eğitim Hizmetleri(Yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
	8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01.03	17-Hastane Yatırımı, Huzur Evi	100 Kişilik Huzurevi
	18-Tehlikeli Atık Geri Kazınım ve bertaraf tesisler		

III. Bölgede Yapılacak Yatırımlara;

- 1-) Gümrük vergisi muafiyeti,
 - 2-) KDV istisnası,
 - 3-) Vergi indirimi,
 - 4-) Sigorta primi işveren hissesi desteği,
 - 5-) Yatırım yeri tahsisi,
 - 6-) Faiz desteği,
- destekleri uygulanabilir.

2.1. Gümrük Vergisi Muafiyeti

Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malları ile yatırımın özelliğine göre makine ve teçhizat İthalatları yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken Gümrük Vergisinden muafır.

2.2. Katma Değer Vergisi İstisnası

Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

2.3. Vergi İndirimi

Bu uygulama ile yapılacak yatırımlar için bir katkı oranı ve tutarı belirlenmesi ve yatırımlardan elde edilen kazançların söz konusu katkı tutarı kadar daha az vergilenmesi öngörülmektedir. Uygulamaya ilişkin olarak 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 32/A maddesinde;

Yatırıma Katkı Tutarı; İndirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutar,

Yatırıma Katkı Oranı ise; Yatırıma katkı tutarının yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oran” olarak tanımlanmıştır.

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar için, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, kurumlar vergisine veya gelir vergisine uygulanacak indirim oranları ile yatırıma katkı oranları aşağıda belirtilmiştir.

Tablo-5. 2011 Yılında Yapılacak Yatırımlar için Uygulanacak Oranlar

Bölgeler	Bölgesel Uygulama		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı (%)	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirim Oranı (%)
I	10	25	25	25
II	15	40	30	40
III	20	60	40	60
IV	25	80	45	80

Buna göre halen % 20 olan kurumlar vergisi,

- I. Bölgede % 15,
- II. Bölgede % 12,
- III. Bölgede % 8,**
- IV. Bölgede % 4 olarak uygulanacaktır.

2.4. Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında desteklenen yatırımlardan, teşvik belgesinde kayıtlı istihdam öngörülerini ile tutarlı olmak kaydıyla;

- a-) Komple yeni yatırımlarda, işletmeye geçiş tarihinden itibaren sağlanan,
- b-) Diğer yatırım cinslerinde, yatırımın tamamlanmasını müteakip yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına ilave edilen istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı aşağıda belirtilen sürelerde Hazinece karşılanır.

Tablo-6. Sigorta primi işveren hissesi desteğinin bölgelere göre süresi	
Bölgeler	2011 Yılında Yapılacak Yatırımlar
I	-
II	-
III	3 yıl
IV	5 yıl

2011 yılında yatırım yapan ve ortalama 100 kişi istidam eden bir firma ise 3 yıl süreyle 100 işçisinin sigorta primi işveren hissesini ödemeyecektir. Bu durumda yaklaşık olarak $163,15 \times 100 \times 36 = 587.340$ TL kazanç elde edecektir.

2.5. Yatırım Yeri Tahsisi

Müşteşarlıkça teşvik belgesi düzenlenmiş büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca 03.09.2009 tarih ve 27338 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ‘Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliği’ çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir. Buna göre;

a-) Bu Usul ve Esaslarda belirtilen yatırım yeri tahsisi teşvikinden;

- 1-) Hazine Müsteşarlığınca verilmiş yatırım teşvik belgesi sahibi olan,
- 2-) İrtifak hakkı veya kullanma iznine konu taşınmazlar üzerinde gerçekleştirilecek toplam yatırım tutarı, taşınmaz maliki idarelerce bu taşınmazlara takdir edilecek rayiç değerinin tarım ve hayvancılık yatırımı için bir, turizm yatırımları için iki, diğer yatırımlar için üç katından az olmayan (ancak, toplam sabit yatırım tutarı I ve II nci bölgelerde birmilyon Türk Lirası, III ve IV üncü bölgelerde ise beşyüzbin Türk Lirasından az olmayan),
- 3-) Talep edilen taşınmazın bulunduğu ilçenin mülkî sınırları içinde organize sanayi veya endüstri bölgesi bulunması hâlinde, bu bölgelerde yer alabilecek yatırımlar için tahsis edilecek boş

parşel bulunmaması veya bu bölgelerde yapılması uygun görülmeyen yatırımlardan olması şartlarını taşıyan,

4-) Taahhüt edilen yatırımın en az yüzde yirmisini karşılayacak miktarda net özkaynağa sahip olan,

5-) Yatırımın ne şekilde finanse edileceğini beyan eden,

6-) Taahhüt edilen yatırımın toplam tutarı on milyon Türk Lirasını aşan yatırımlarda fizibilite raporu ve finansman tablosunu veren,

7-) Bu Usul ve Esaslarda belirtilen diğer şartları yerine getiren, gerçek ve tüzel kişiler yararlanabilir.

b-) Bu Usul ve Esaslarda belirtilen teşvikten; finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ve iş ortaklıkları ile taahhüt işleri ve 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkındaki Kanun ile 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ve rödovans sözleşmelerine bağlı olan yatırımlar yararlanamaz.

Başvuru;

a-)Yatırımcı İlgili ekleri doldurarak gerekli belgelerle birlikte maliki idarenin taşınmazının bulunduğu yerdeki birimine başvurur.

b-) Başvuru sırasında yatırımcı, bütçelerine gelir kaydedilmek üzere;

✓ I ve II nci bölgelerde bulunan illerde 3.000 TL,

✓ **III. Bölgede bulunan iller için 2.000 TL**

✓ Bölgede bulunan illerde 1.000 TL'yi taşınmaz maliki idarelerin ilgili muhasebe birimine yatırarak, buna ilişkin makbuzu diğer belgelerle birlikte taşınmaz maliki idareye verir. Bu bedelin yatırıldığına ilişkin makbuz olmaksızın başvurular taşınmaz maliki idarelerce kabul edilmez.

Yatırımcıya tahsis edilecek taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesis edilmesi veya kullanma izni verilmesiyle ilgili komisyon kurulur. Komisyonun tespitlerinden sonra ilgili usul ve esaslar çerçevesinde yatırımcıyla sözleşme imzalanır.

Bedel;

a-) Ön izin bedelsizdir.

b-) İlk yıl irtifak hakkı veya kullanma izni bedeli, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararıyla gruplandırılan;

1. I ve II nci bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %3'ü,

2. **III üncü bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %2'si,**

3. IV üncü bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %1'i dir.

c-) İrtifak hakkı ve kullanma izinlerinde, ikinci ve müteakip yıllar kullanma izni ve irtifak hakkı bedelleri, cari yıl bedelinin Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE- bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde değişim) oranında artırılması suretiyle hesaplanır.

ç-) Ancak, müteakip yıllar irtifak hakkı veya kullanma izin bedellerinin, emlak vergisi genel beyan döneminde yatırıma konu taşınmazın asgari metrekaare birim değeri üzerinden yapılacak

hesaplaması ile ÜFE oranında artırılması suretiyle hesaplanması sonucu bulunacak bedeller arasında farklılığın olması halinde fazla olan tercih edilerek tahsil edilir.

d-) İlk yıl irtifak hakkı veya kullanma izni bedelleri sözleşme düzenlenmeden önce, müteakip yıl bedelleri ise, kullanma izni sözleşmesinin düzenlendiği, irtifak hakkının tapuya tescil edildiği tarihler esas alınarak her yıl aynı tarihte peşin olarak taşınmaz maliki idarenin ilgili muhasebe birimine yatırılır.

e-) Vadesinde ödenmeyen bedellere, 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesi gereğince belirlenen oranda gecikme zammı uygulanır.

Yatırım döneminde bedel;

İrtifak hakkı ve kullanma izinlerinde, ilk yıl bedeli ile sözleşmeleri gereğince artırılarak tespit edilen **ikinci ve üçüncü yıl bedelleri, %70 indirim** uygulanarak tahsil edilir.

Devir;

a-) Yatırımcı, irtifak hakkı veya kullanma iznini üçüncü kişilere devredebilir. Ancak, devrin yatırım tamamlanmadan önce yapılması halinde, devralan kişide 6 ncı maddede belirtilen şartlar aranır. Devralan kişiler devir tarihinden itibaren otuz gün içinde taşınmaz maliki idareye bilgi vererek, devreden sözleşmeden doğan tüm yükümlülüklerini içeren ve idarece düzenlenecek olan yeni sözleşmeyi imzalamak zorundadır.

b-) Ön izin devredilemez ve bu süre içerisinde ortak alınamaz.

2.6. Faiz Desteği

Faiz Desteğinden İstifade Edebilecek Yatırımlar;

Talep edilmesi halinde, bölgesel uygulama kapsamında III. üncü ve IV.üncü bölgelerde yapılacak yatırımlar ile Ar - Ge ve çevre yatırımları için faiz desteği öngörülebilmektedir.

Faiz desteği uygulamasına ilişkin esaslar Müsteşarlık ve aracı kurumlar arasında imzalanan protokol ile belirlenir.

Faiz Desteği Oranları ve Tutarları;

Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli kredilerin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının;

a-) III. üncü bölgede yapılacak yatırımlarda **Türk Lirası cinsi kredilerde 3 puanı**, döviz kredileri ve **döviz endeksli kredilerde 1 puanı**,

b-) Bölge ayrımı yapılmaksızın Ar - Ge yatırımları ile çevre yatırımlarında ise Türk Lirası cinsi kredilerde 5 puanı, döviz kredileri ve döviz endeksli kredilerde 2 puanı,

Müsteşarlıkça da uygun görülmesi halinde azami ilk 5 yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir. Faiz desteği içeren teşvik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek olanlar için de faiz ödemelerini içeren itfa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz desteği uygulanabilir.

Faiz desteği tutarı proje bazında azami;

a-) Ar - Ge ve çevre yatırımları için 300.000 Türk Lirası,

b-) III üncü ve IV üncü bölgede yapılacak yatırımlar için 500.000 Türk Lirasıdır.

3. Genel Teşvik Sistemi

Büyük yatırım ve bölgesel teşviklerden yararlanamayan yatırımların mevcut sistemdeki kısıtlama ve asgari limitler güncellenerek

A-)Gümrük vergisi muafiyeti,

B-)KDV istisnası

ile desteklenmesine devam edilmektedir.

Bu destekleri içeren belgeler Hazine Müsteşarlığı tarafından düzenlenir. Ancak Yabancı Sermayeli Yatırımlar, Büyük Ölçekli Yatırımlar, Bölgesel Uygulamalar Kapsamındaki Yatırımlar, Ar&Ge Yatırımları ve Çevre Yatırımları hariç olmak üzere sabit yatırım tutarı 500.000 ile 8.000.000 TL arasında olan ve Tebliğ'de belirtilen imalat sanayi yatırımları için yatırımın yapılacağı yerdeki Sanayi Odasına da müracaat edilebilir.

Tablo-7. Tüm Bölgelerde Uygulanan Desteklerin Karşılaştırılması				
DESTEK UNSURLARI	2011 YILINDA YATIRIMA BAŞLAYANLAR			
BÖLGELER	I.	II.	III.	IV.
VERGİ İNDİRİMİ				
Yatırıma Katkı Oranı (%)	10	15	20	25
Vergi İndirim Oranı (%)	25	40	60	80
SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ	-	-	3 YIL	5 YIL
FAİZ DESTEĞİ				
TL Kredisi (puan)	-	-	3	5
Döviz Endeksli Kredi/Döviz Kredisi (puan)	-	-	1	2
YATIRIM YERİ TAHSİSİ	BÖLGESEL DESTEKLERDEN YARARLANACAK BÜTÜN YATIRIMLAR			
KDV İSTİSNASI	TÜM BÖLGELERDE TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR			
GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ	TÜM BÖLGELERDE TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR			

Kaynakça;

- T.C. Hazine Müsteşarlığı, Yatırım Teşvik İstatistikleri (2010)
- 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı
- Hazine Müsteşarlığı 2009/1 ve 2009/2 sayılı Tebliğleri
- T.C. Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı, Teşvik Rehberi (Ağustos – 2010)